

Spis treści

I. WSTĘP / 9

- Znaczenie zabytków korabniczych / 17
- Metody / 21
- Uwagi terminologiczne / 22
- Termin „wrak” / 22
- Terminy „łódź”, „statek”, „okręt” / 24
- Terminy „korabnictwo” i „szkutnictwo” / 33
- Tradycja korabnicza i szkoła korabnicza / 39

II. WOLIN WCZESNOŚREDNIOWIECZNY / 41

- Jedno miasto czy kilka? 41
- Środowisko przyrodnicze Wolina w kontekście korabnictwa i żeglugi 44

III. HISTORIA BADAŃ NAD WCZESNOŚREDNIOWIECZNYM KORABNICTWEM POŁUDNIOWEGO WYBRZEŻA BAŁTYKU / 49

- Do I wojny światowej / 49
- Okres międzywojenny / 50
- Po 1945 roku / 51
- Lata 70.–80. XX wieku / 54
- Lata 90. XX wieku / 56
- Lata 2001–2010 / 59
- Lata 2011–2020 / 61
- Wnioski / 63

IV. WRAKI ODNALEZIONE W WOLINIE / 65

- Wraki I–III odkryte przed II wojną światową / 65
- Domniemany warsztat we wraku na „Srebrnym Wzgórzu” („wrak” nr IV) / 67
 - Kontekst odkrycia / 67
 - Opis konstrukcji / 69
 - Datowanie / 71
 - „Wrak” nr V / 71
- Fragmenty jednostki odnalezione w Dziwnie u stóp „Srebrnego Wzgórza” – „wrak” nr VI / 71
 - Kontekst odkrycia / 71
 - Opis konstrukcji / 74
 - Typ i wielkość jednostki / 77
 - Datowanie i pochodzenie jednostki / 79
- Dłubanka odkryta w pobliżu „wraku” nr VI / 79
- Elementy konstrukcyjne z „Osady Południowej” – „wrak” nr VIII / 80
 - Kontekst odkrycia / 80
 - Opis konstrukcji / 82
 - Typ i wielkość jednostki / 86
 - Datowanie i pochodzenie jednostki / 88
- Elementy konstrukcyjne z „Przedmieścia Południowego” – „wrak” nr IX / 90
 - Kontekst odkrycia / 90
 - Opis konstrukcji / 93
 - Typ i wielkość jednostki / 95
 - Datowanie i pochodzenie jednostki / 95
- „Wrak” nr X – jednostka z Reclawia / 96
 - Kontekst odkrycia / 96
 - Opis konstrukcji / 98
 - Typ i wielkość jednostki / 104
 - Datowanie i pochodzenie jednostki / 106
- „Wrak” nr X w kontekście osadniczym / 107

V. ELEMENTY KONSTRUKCYJNE / 109

Stępki / 109

Stewy / 112

Elementy poszycia / 116

Wiązania poprzeczne i wzdłużne / 139

Gniazdo masztowe / 143

Inne / 145

Rozrzut przestrzenny i chronologiczny elementów konstrukcyjnych / 146

VI. ŁĄCZNIKI 151

Kołki drewniane / 151

Typologia / 152

Rozwój chronologiczny i rozrzut przestrzenny / 161

Nity / 163

Morfologia / 165

Rozrzut przestrzenny i chronologiczny / 169

VII. TAKIELUNEK I WYPOSAŻENIE ŁODZI I STATKÓW / 171

Takielunek / 171

Wiosła / 171

Liny / 175

Kołki wantowe / 178

Kotwica / 179

Balast / 180

Inne elementy takielunku / 180

Wyposażenie łodzi i statków / 181

Kotły / 181

Czerpaki / 183

„Kompas słoneczny” / 184

Mazak / 186

Rozrzut przestrzenny i chronologiczny / 186

VIII. INNE ZABYTKI ZWIĄZANE Z KORABNICTWEM / 189

Modele łodzi / 189

Narzędzia / 192

Kołowrót / 194

Pochówki łodziowe / 196

IX. WOLIN JAKO MIEJSCE ROZWOJU KORABNICTWA / 203

Charakterystyka korabnictwa wolińskiego / 203

Wolińskie korabnictwo na tle północnoeuropejskich tradycji budowy łodzi i statków / 203

Rozwój chronologiczny wolińskiego korabnictwa / 210

Miejsca budowy i naprawy jednostek w Wolinie / 216

Korabnictwo Wolina jako źródło do badań wczesnośredniowiecznego miasta / 220

BIBLIOGRAFIA / 227

SŁOWNICZEK TERMINÓW / 245

SUMMARY / 247